

Dosarul nr. 3r-321/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Chiticari Iurie, reprezentat de avocatul Tatarciuc Ghenadie,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Chiticari Iurie și Chiticari Valeria împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău privind obligarea corectării erorilor din actul administrativ,

împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Chiticari Iurie și Chiticari Valeria împotriva hotărârii din 04 iunie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

La data de 23 august 2018 Chiticari Iurie și Chiticari Valeria au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, solicitând obligarea corectării erorilor admise în actele prezentate (în extrasul din registrul deținătorilor de teren din 07 mai 2017) prin schimbarea domeniului terenului cu numărul cadastral xxx din domeniul public, în domeniul privat, în corespundere cu decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 3/26 din 02 aprilie 2013 și obligarea excluderii din textul deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 3/21-5 din 11 aprilie 2017, contractului de arendă funciară nr. 6806/2017 și actului de predare-primire din 17 mai 2017, a sintagmelor „provizoriu” și „fără drept de privatizare”.

Prin hotărârea din 04 iunie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Chiticari Iurie și Chiticari Valeria împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea corectării erorilor.

La 29 iunie 2020 (data de de plicul poștal), Chiticari Iurie și Chiticari Valeria au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 04 iunie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei

hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral, indicând că motivele cererii de apel vor fi depuse după recepționarea hotărârii motivate (f.d.197).

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Chiticari Iurie și Chiticari Valeria împotriva hotărârii din 04 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 28 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice avocatul Tatarciuc Ghenadie a declarat recurs împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au fost săvârșite încălcări, care au dus la soluționarea greșită a cauzei și încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A specificat recurentul că hotărârea motivată a instanței de fond nu i-a fost notificată și că hotărârea motivată sub formă de document electronic trebuia să fie semnat cu semnătura electronică avansată calificată a judecătorului.

Recurentul a notat că hotărârea judecătorească motivată expediată de către judecătorul Marcel Gandrabur nu conține semnătura validă, iar această circumstanță evidențiază faptul că hotărârea judecătorească nu este semnată în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 30 septembrie 2020, care a fost expediată recurentului prin intermediul poștei electronice la data de 16 octombrie 2020 (f.d. 205). Astfel, recursul depus la data de 28 octombrie 2020 de către avocatul Ghenadie Tatarciuc, prin intermediul poștei electronice, cu semnătura digitală, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 207).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Ghenadie Tatarciuc, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Chiticari Iurie și Chiticari Valeria împotriva hotărârii din 04 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil

în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 04 iunie 2020 (f.d. 178). La 04 iunie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat participanților la proces, prin intermediul poștei electronice dispozitivul hotărârii (f.d. 180). La 29 iunie 2020 (data de pe plicul poștal) Chiticari Iurie și Chiticari Valeria au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 04 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral, indicând că motivele cererii de apel vor fi depuse după recepționarea hotărârii motivate (f.d.197, 198).

Concomitent, din materialele dosarului instanța de recurs reține că hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 iunie 2020 a fost expediată în adresa avocatului Ghenadie Tatarciuc, care reprezintă interesele lui Chiticari Iurie, prin intermediul poștei electronice la 29 iulie 2020, adresa de e-mail g_tatarciuc@mail.ru indicată în mandatul avocațional (f.d. 195).

Cu referire la argumentele recurentului precum că hotărârea motivată a instanței de fond, nu a fost notificată și că hotărârea motivată sub formă de document electronic trebuia să fie semnată cu semnătura electronică avansată calificată a judecătorului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate.

Astfel, în contextul prevederilor art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În același timp art. 33 din Codul administrativ, prevede că comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Astfel, prin extrasul din poșta electronică conținut la fila dosarului 195 se atestă că hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 iunie 2020 a fost notificată participanților la proces, inclusiv avocatului Ghenadie Tatarciuc, la 29 iulie 2020.

În acest context completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că avocatul Ghenadie Tatarciuc, recepționând la 29 iulie 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 30 iulie 2020 și a expirat la data de 28 august 2020 (zi de vineri), însă, deoarece începând

cu 27 august – 31 august au fost declarate zile de odihnă, ultima zi de depunere a apelului motivat a fost ziua de 01 septembrie 2020.

În acest context completul specializat reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Chiticari Iurie, reprezentat de avocatul Tatarciuc Ghenadie, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurentul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Chiticari Iurie, reprezentat de avocatul Tatarciuc Ghenadie.

Se menține încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh